

der kan være med til at skabe dynamik og give os inspiration, nye kulturelle udfordringer og bedre forståelse af og lettere adgang til verden omkring os.

Det er ikke lige nemt. Der kan være mange problemer, men de kan løses, hvis vi hjælpes ad. Vi ved, at deltagelsen på arbejdsmarkedet er utrolig vigtig. Alene det at få arbejde mindsker problemerne. En investering i en god integration kommer mangefold igen. Det gælder investeringer både fra samfundet og fra virksomhederne.

Vi har brug for indvandernes arbejdskraft. Alene i den offentlige sektor vil i størrelsesordenen en kvart million medarbejdere gå på pension i løbet af de næste 5 år. Der bliver konkurrence om medarbejderne, og derfor vil der blive et pres både på de offentlige og de private ledere for at udforme en personalepolitik, der både integrerer, giver muligheder og fastholder medarbejderne i et godt arbejdsliv, der fleksibelt kan forenes med familiernes hverdag.

Vi taler ofte om, at vi er på vej til et videnssamfund, og vi ved, at uddannelse og kompetenceudvikling bliver uhyre vigtig for alle. Og derfor er folkeskolen, grunduddannelserne helt centrale også i fremtiden og måske i en endnu højere grad, end vi har været vant til at tænke på. Derfor skal vi løbende vurdere rammerne for folkeskolen i lyset af de nye udfordringer, som overgangen til et videnssamfund stiller os alle over for.

Der er ikke plads til slinger i valsen. Det ville også være særdeles uklogt. Vi har lagt alvorlige balanceproblemer bag os, og derfor kan vi koncentrere os om at se frem. Vi skal ikke slukke ildebrande. Vi har overskud til at tage fat på de opgaver, som uden planlægning og uden prioritering vil blive til problemer senere. Og det er i virkeligheden det bedste tegn på den succes, regeringen har haft med sin økonomiske politik.

Men det er vigtigt at udvise rettidig omhu. Ingen af os kan løbe fra fortidens forpligtelser, f.eks. den gæld, vi har bygget op, eller fra fremtidens opgaver og udfordringer. Og vi kan skabe en bæredygtig udvikling, hvis vi vil, og hvis vi prioriterer i stedet for at lade stå til.

Vi skal nøje overvåge, at ressourcerne bruges målrettet også i den offentlige sektor. Nu er der jo gode grunde til, at vi har en offentlig sektor. Der er opgaver, der skal løses. Opgaver, hvis løsning ikke bare kan produceres på markedet.

Velfærdssamfundet er til for, at vi i fællesskab tager ansvar for, at en række behov kan opfyldes i forhold til borgerne. Ikke fordi det kan betale

sig i markedsforstand, men fordi det er forudsætningen for borgernes og dermed for samfundets muligheder og fremtid.

Folkeskole, børnehave, plejehjem, hospitaler skal opfylde ganske bestemte behov, som fastlægges i samarbejde og samvirke med borgerne. Velfærdssamfundet skal ikke producere produkter som en anden fabrik. Vi opnår ikke nødvendigvis vores mål alene med økonomiske styringsinstrumenter, alene med reguleringer og kontrol. Vi skal skabe en kvalitetskultur.

Kvalitetskulturen forudsætter brede, klare rammer med klare mål og værdier, og på den måde kan vi engagere medarbejderne. For de fleste af os er indflydelse på arbejdsopgaven den største motivationsfaktor. Og vi skal huske, at det er i det daglige arbejde, det daglige møde, velfærden skabes i et samvirke mellem medarbejdere og borgere. Det kan vi løse.

Forhandling

Pernille Blach Hansen (S):

Fortællingen om Danmark år 2001 er ikke et eventyr, men dog tæt på. Det er en god og opmuntrende historie. Det er historien om et land med mennesker med stor flid og stor virkelyst, men det er også historien om et land, hvor mennesket kan komme i klemme, og der er derfor stadig store opgaver at løfte.

Heldigvis har vi gennem de sidste 8 år opbygget et godt og solidt fundament for fremtiden. Men fremtiden kræver, at vi træffer kloge valg. Så bliver der plads til at udvikle kvaliteten af offentlige tilbud i takt med udviklingen i resten af samfundet. Ikke mindst i takt med, at befolkningens sammensætning ændres.

Den danske økonomi er sund og i en positiv udvikling med de offentlige budgetter, betalingsbalancen og inflationen. Bag det gemmer der sig et flittigt folkefærd. Vi danskere arbejder meget, vi uddanner os, og vi bakker op om det fælles velfærdssamfund. Og velfærden er jo netop en af forudsætningerne for, at vores samfund kan fungere, og at vores samfund er et af de bedste, mest trygge og velfungerende i verden.

Fortællingen om Danmark år 2010 og derefter kan også blive positiv, men det kræver, at vi forbereder os og tænker os grundigt om og træffer de rigtige valg undervejs. For som katten siger i »Alice i Eventyrland«: »Hvis ikke vi ved, hvilken vej vi vil, er alle veje lige gode«, eller man kunne tilføje: »lige gyldige«.